

عنوان مقاله:

تجلی شهرعلم در متون مقدس و نمادهای هندسی- تزیینی مسجد گنجعلیخان کرمان

محل انتشار:

دومین همایش ملی مستندنگاری میراث طبیعی و فرهنگی (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

سیدمجید هاشمی طغرالجردی - دکترای معماری و استادیار دانشگاه ولیعصر(عج)رفسنجان مامور در دانشگاه شهید رجایی تهران.

شیماءالسادات مرعشی - کارشناس ارشد معماری از دانشگاه شهید رجایی تهران

خلاصه مقاله:

اسلام متشکل از عبادت فردی و جمعی است و علم و ایمان دو فضیلت مومنین ذکر شده است لذا مساجد ارتباط نزدیکی با مدارس داشته اند. با بررسی مسجد مدرسه ها دو گونه اصلی شامل گونه ای که کارکرد مسجد و مدرسه در آن از هم تفکیک شده است و گونه ای که، مسجد و مدرسه در یک فضا یا در هم ادغام شده است، نمود بیشتری دارد. این مقاله در پاسخ به این سوال که مسجد صفوی گنجعلیخان در کدام طبقه بندی از مساجد قرار داشته و متون مقدس و نمادهای هندسی- تزیینی در انتقال معنویت مسجد و ارتباط فرهنگ دینی و بومی چگونه عمل نموده، شکل گرفته است. با بررسی معماری دوران صفویه از مساجد در تراز حکومت مسجد امام است به میدان نقش جهان متصل میگردد. میدان گنجعلیخان و مسجد و مدرسه هم جوار آن با زمان ساخت همسان و قدمتی بیش از مسجد امام و ملحقات آن بعنوان مجموعه ای عمومی و مردمی شکل گرفته است. این مقاله با مطالعات میدانی و روش توصیفی و تحلیلی با اشاره به نقش مدرسه و مسجد همجوار آن نشان میدهد اسلام دین کتاب و کتابت است در نتیجه، متون مقدس در آن نقشی بنیادی دارد که در قالب کتیبه ها و نوشته وجه معنوی و اعتقادی فرهنگ اسلامی و شیعی دوره صفوی را نشان میدهد به عبارتی وقتی رسول اکرم(ص) شهر علم بوده و امام علی(ع) باب آن، لذا مسجدی که شیعه میسازد نماد و پنجرهای گشوده به سقف ملکوتی آسمان و ظهور شهر علم میگردد، لذا تزیینات سقف و جداره ها اهمیتی بنیادین مییابد. با پذیرش اصل مکمل بودن کیفیت نور و تزیینات در هنر و معماری اسلامی و با بروز خلاقیت سلطان محمدمعمار در خلق فضایی بلورین، مقرنس سقف در توازن با نقش گره جداره ها نمونه ای بی نظیر از هنر معماری نشاط آور را موجب شده است. این مقاله به معرفی متون مقدس، نوع گره، کاربردی و مقرنس و تزیینات مسجد پرداخته است. یافته های تحقیق به معرفی مسجد بی نظیری میپردازد که در فرایندی یگانه و ممتاز با نظام معماری و شهرسازی خلاقانه نقطه اتصالی مابین زمین و آسمان شده و بر خاطر مومنین نقش بسته است

کلمات کلیدی:

شهر علم، نمادهای هندسی، تزیینات مسجد گنجعلیخان، نظام معماری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/851511>

